

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг бирор бир мавъизада ўша кундагидек қаттиқ ғазабланганларини кўрмаганман. Кейин у зот:

«Орангизда (намоздан) бездирувчилар бор. Қай бирингиз одамларга намоз ўқиб берса, енгил қилсин. Чунки ораларида заифлар, кексалар ва юмушлилар бор. Қачон ўзи намоз ўқиса, хоҳлаганича чўзсин», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

Имом намозга ўтар экан, қавм ичидаги энг заиф, ёши катта ва шошилиб турган кишиларнинг ҳолатини эътиборга олиши шарт. Намозни енгил ўқиш лозим. Аммо бу енгиллик намознинг амалларини чала қилиш ҳисобига бўлмаслиги керак.

سَيَّبَنَّ لَنَا نَمًّا تَأْتِيهِ الْوَعَالُ صَفْحًا طَقْمًا إِعْرَؤُتِي لَصَامًا لِقَاقُ هُنَّ عُلَلُ يَضْرَسَنَّ أَنْ عَنَّا
نَأْتِيهِ فَفَحْخِي فَيَبِّصَلْ أَلْبُغُ عَمَّ سَيَلَّ نَكَوْنَاو، مَلَسُو هِي لَع هَلَلَا يَلَص
عَمَّ سَأَفَاهِي فَلَ وَطَأْنَا دِيْرًا أَوَّهَ الْوَالِصَلَا يَلِي مَوْقَالَ يِّنَا: «ةَيَاوْرِي فَو. هُمُ أَنْ تَفُتْ
هُ. سَمَّخَلَا هَاوْر. هُمُ أَيْلَعُ قُشَّهْنَا ةَيَهَارَكُ زَوْجَتَأَفِي بَصَلَلَا أَلْبُ

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан кўра намози енгилроқ ва мукамалроқ бирор имомнинг орқасида намоз ўқимаганман. У зот гўдак йиғисини эшитиб қолгудек бўлсалар, онаси чалғишидан кўрқиб, намозни енгил ўқир эдилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Мен намозни узун ўқимоқчи бўлиб тураман-да, кейин гўдак йиғисини эшитиб, онасига машаққат туғдириб қўйгим келмай, намозимни енгил қиламан», дейилган.

Бешовлари ривоят қилишган.

Жобир ибн Абдуллоҳдан ривоят қилинади:

«Муъоз ибн Жабал Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам билан намоз ўқир, сўнгра қавмига келиб, уларга ўша намозни ўқиб берар эди.

бошимдан ушлаб, ўнг томонларига турғизиб қўйдилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

Биттадан кўп бўлса, орқасида туради.

Бунинг далили қуйидаги ҳадисдир:

مَلَسُوهُ لَعَلَّ يَلَسَ لَإِلْهٍ لَّيْلًا لَوْ سَرَّ أَنْ رَمَى أَقْهُنَّ عُلَّ لَلَّ يَضْرِبُ دُنْجَنْبَ رُمَسٍ نَعِ
يَذْمُرْتِ الْهَوْرَ. أَنْ دَحَّ أَنْ مَدَّقَتِي نَأْةَ الثَّانِي إِذَا

Самура ибн Жундаб розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам, биз уч киши бўлсак, биримизнинг олдинга ўтишимизни амр қилардилар».

Термизий ривоят қилган.

Демак, имомга иқтидо қилувчилар икки эркак кишидан иборат бўлсалар, имомнинг орқасида турадилар. Икки нафардан ортиқ эркак киши бўлса ҳам шундай. Агар иккитадан ортиғи орқага ўтмаса, макруҳи тахримий бўлади.

Аввал эркаклар, кейин болалар, сўнгра хунасалар ва улардан кейин аёллар саф тортадилар.

Бунинг далили қуйидаги ҳадислардир:

يَفْلَسُوهُ لَعَلَّ يَلَسَ لَإِلْهٍ لَّيْلًا لَوْ سَرَّ أَنْ رَمَى أَقْهُنَّ عُلَّ لَلَّ يَضْرِبُ دُنْجَنْبَ رُمَسٍ نَعِ
يَذْمُرْتِ الْهَوْرَ. أَنْ دَحَّ أَنْ مَدَّقَتِي نَأْةَ الثَّانِي إِذَا

Анас ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Умму Сулаймнинг уйида намоз ўқидилар. Мен ва бир етим бола у зотнинг орқаларида турдик. Умму Сулайм эса бизнинг орқамизда турди».

Тўртовлари ривоят қилишган.

«Кифоя»

китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

